

Samen Sterk

**Kadernota vrijwilligersbeleid gemeente Middelburg
2010 – 2013
Ingevolge het beleidsplan Wmo**

Besluit door de gemeenteraad 19 januari 2010.

1. Te bevorderen dat Bureau Vrijwillige Inzet (BVI) zich doorontwikkelt tot de spil in de ondersteuning van het vrijwilligerswerk zodanig dat BVI het kennis- en adviescentrum wordt waar alle (potentiële) vrijwilligers(organisaties) voor bemiddeling, ondersteuning, begeleiding of advies kunnen aankloppen.
2. Te bevorderen dat verdergaande samenwerking ontstaat tussen BVI en de Stichting Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt Mantelzorg (SVZW) opdat de expertise van de laatste stichting breder ingezet kan worden en dat op termijn ook wordt onderzocht of (al dan niet op Walchers niveau) of samen met deze stichting tot de ontwikkeling van één organisatie voor ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties gekomen kan worden.
3. De Stichting Welzijn Middelburg opdracht geven een uitvoeringsplan voor BVI te maken.
4. Een nieuw fysiek onderkomen voor BVI en SVZW realiseren. Gezamenlijke huisvesting helpt beide organisaties om tot een optimale samenwerking te komen waardoor het totale vrijwilligersveld wordt bestreken. De fysieke locatie naast Porthos is een optie. Dit in 2010 nader uitwerken in een concreet voorstel met financiële consequenties.
5. BVI dient het initiatief te nemen voor de oprichting van een Vrijwilligersacademie in Walchers verband. Deze academie voorziet niet alleen in een breed cursusaanbod en deskundigheidsbevordering, maar komt ook tegemoet in de breed gedeelde behoefte van vrijwilligersorganisaties om tot meer afstemming en samenwerking te komen.
6. De mogelijkheden van het maatschappelijke betrokken ondernemen als nieuw onderdeel van het personeelsbeleid nader laten onderzoeken door de Afdeling Personeel, Organisatie en Arbeid (POA)
7. Het continueren en nader ontwikkelen van goede voorzieningen voor vrijwilligers(organisaties)
8. nader onderzoek van de wenselijkheid om EVC (Erkenning Verworven Competenties) te introduceren.
9. Dit houdt met name in: voortzetting van de nieuwe collectieve vrijwilligersongevallenverzekering van de VNG.
10. Het verder terugdringen van de (administratieve) regeldruk.
11. Het instellen van waarderingdagen ter stimulering van het vrijwilligerswerk met een feestelijk samenzijn met een voorstelling in de Schouwburg voor vrijwilligers (of desgewenst d.m.v. een door een organisatie aan te geven andere vorm van waardering) en de uitreiking van Awards (de 'Lange Jan Penning').
12. Door het organiseren van jaarlijkse bijeenkomsten voor vrijwilligersorganisaties er voor zorgen dat de (kwaliteit van de) inspraak van burgers, vrijwilligers, cliënt/ belangengroepen en organisaties bij de ontwikkeling en uitvoering van het vrijwilligersbeleid en de mantelzorgondersteuning wordt verbeterd.
13. de uitvoering van de bovenstaande punten (m.u.v. punt 4) te regelen door het bevorderen van de bundeling van bestaande krachten en middelen.

Inhoudsopgave

Inleiding **Visie, strategie en instrumenten**

1. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en vrijwilligers
2. Uitgangspunten voor de gemeente Middelburg
3. Wat willen we bereiken?
4. Nieuwe nota vrijwilligersbeleid

Hoofdstuk I **Het vrijwilligerswerk in Middelburg**

1. Bureau Vrijwillige Inzet
 - 1.1 Innovatieve maatregelen
 - Digitaal systeem
 - Online vrijwilligerswerk
 - Vrijwilligersacademie
 - Maatschappelijk betrokken ondernemen
 - Re-integratie
 - Public relations & imageverbetering
 - Steunpunten voor vrijwilligerswerk in de wijken
 - 1.2 Uitvoeringsplan
2. Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt Mantelzorg
3. Bureau Vrijwillige Inzet en Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt Mantelzorg in één loket
4. De religieuze en levensbeschouwelijk organisaties

Hoofdstuk II **Ondersteunende maatregelen**

1. Erkenning Verworven Competenties (EVC-certificaat)
2. Nieuwe Vrijwilligersverzekering
3. Minder regels voor vrijwilligers
4. Waardering van vrijwilligers
5. De vrijwilligersvergoeding
6. Premie vrijwilligerswerk
7. Contactavonden ter verbetering van de uitvoering van het vrijwilligersbeleid en de mantelzorgondersteuning

Hoofdstuk III **De gemeente Middelburg als maatschappelijk betrokken ondernemer**

1. Het MBO als nieuw onderdeel van ons personeelsbeleid
2. Beursvloer

Hoofdstuk IV **Financiën**

Financieel overzicht van de beschikbare middelen

Inleiding Visie, strategie en instrumenten

Het vrijwilligersbeleid van de gemeente is geformuleerd in de nota *Op vrijwillige basis: Beleidsnota over het vrijwilligerswerk in Middelburg* uit 1997. Deze nota is deels door de tijd, deels door nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen achterhaald. Eén van de belangrijkste maatschappelijke ontwikkelingen van de afgelopen jaren is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) die per 1 januari 2007 van kracht is geworden. De gemeente Middelburg heeft haar beleid vastgelegd in de *beleidsnota 2008-2011 Wet maatschappelijke ondersteuning*. Daar de Wmo de gemeente ook expliciet opdraagt om maatregelen te treffen om het werk van vrijwilligers en mantelzorgers makkelijker te maken, is hierin een deelnota vrijwilligerswerk aangekondigd¹.

1. **Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en vrijwilligers**

Doel van de Wmo is dat iedereen volwaardig aan de samenleving kan meedoen, ieder naar eigen vermogen en indien nodig met ondersteuning. De gemeente moet daartoe een aantal zaken regelen.

De Wmo is ook een wet van samen en samenhang. *Samen*: door te kiezen voor menselijke maat, elkaar kennen, elkaar helpen. *Samenhang*: door te kiezen voor samenwerking, integrale aanpak en investeringen in de sociale infrastructuur van wijken en dorpen. Dit laatste doet de gemeente door middel van woonservicezones, brede scholen, wijkaanpak, sportbuurtwerk, welzijnsvoorzieningen, buurtservice, het jeugd- en jongerenwerk, etc.

Het vrijwilligerswerk speelt in al deze takken een essentiële rol. Ruim een kwart van de Nederlandse bevolking zet zich vrijwillig in voor anderen. Ruim 290 organisaties in de gemeente Middelburg werken met vrijwilligers! Vrijwilligers leveren een onschatbare bijdrage aan de leefbaarheid van de samenleving. Zij vormen het cement van de samenleving. De gemeente wil daarom al die vrijwillige inzet koesteren, als middel om samenhang en betrokkenheid te stimuleren, en als een manier voor mensen om zich te ontplooiën en te ontwikkelen. Soms blijkt vrijwilligerswerk een opstap naar betaald werk.

Mantelzorg en vrijwilligerswerk staan dus - verdiend - meer in de schijnwerpers. Er wordt echter ook meer van vrijwilligers en mantelzorgers verwacht. Het in stand houden van Wmo-voorzieningen, zoals hulp bij het huishouden, gebeurt door professionals, aangevuld met vele vrijwilligers en mantelzorgers. Hulp en ondersteuning in de directe omgeving komt vaak van familie, burens, kennissen en ook steeds vaker van mensen die zich vrijwillig inzetten. Mantelzorgers en Vrijwilligers dus. Het gevaar dreigt dat mensen daarbij te zwaar belast worden.

Vrijwillige inzet krijgt een ander karakter dan vroeger. Mensen kiezen er vaker voor om zich kort als vrijwilliger in te zetten, minder mensen binden zich voor lange tijd aan een club of een taak. Als de gemeente vrijwilligers en mantelzorgers goed wil blijven ondersteunen, zal de gemeente daarbij rekening moeten houden met deze veranderingen. Ook organisaties die op vrijwillige inzet draaien moeten zich aanpassen aan de veranderende omstandigheden.

¹ Zie Hoofdstuk 3, onderdeel 4: *Het ondersteunen van mantelzorgers door onder begrepen steun bij het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarmaken, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers* van de Beleidsnota 2008-2011 *Wet maatschappelijke ondersteuning*.

2. Uitgangspunten voor de gemeente Middelburg

De gemeente wil inhoud geven aan de ondersteuning van vrijwilligers(organisaties) en mantelzorgers vanuit de visie en principes die in de groeiboeken over de woonservicezones zijn neergelegd en vanuit de uitgangspunten uit de beleidsnota Wmo. Hieronder worden deze uitgangspunten kort weergegeven:

- het ondersteunen van vrijwillige inzet op alle beleidsterreinen
- verhogen van actieve inzet onder alle doelgroepen in de samenleving (jong, oud, afkomst, beperking, voorkeur etc.)
- het actief betrekken van kwetsbare groepen in de samenleving (sociale activering)
- het opsporen van (verborgen groepen) mantelzorgers
- faciliteren van individuele mantelzorgers en vrijwilligers
- faciliteren van vrijwilligersorganisaties en mantelzorgondersteuning
- waarderen van vrijwilligers en mantelzorgers; het voorkomen van een (dreigend) tekort aan vrijwilligers en overbelasting van mantelzorgers.

De gemeente Middelburg ziet de eigen wijk, de eigen woning, het eigen gezin (in welke vorm dan ook) en de eigen sociale omgeving als de beste plek om op te groeien tot een zelfredzame en sociale volwassene. Dit is ook de beste plek om zo zelfstandig mogelijk oud te worden waarbij men de regie over het eigen leven voert en naar vermogen een bijdrage levert aan de omgeving en de samenleving.

Mensen moeten eenvoudig de weg naar ondersteuning kunnen vinden. De ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers(organisaties) moet daarom zoveel mogelijk op ook wijkniveau bereikbaar zijn. Ondersteuning moet structureel beschikbaar zijn eenvoudig en krachtig ingezet kunnen worden.

Om dit bereiken gaan wij waar mogelijk samenwerking stimuleren. We willen krachten bundelen en integraal werken met zoveel mogelijk een wijkgerichte uitvoering. Waar nodig wordt voor een stedelijke aanpak gekozen.

3. Wat willen we bereiken?

De belangrijkste doelstelling is het behouden en verder vergroten van het aantal actieve vrijwilligers en mantelzorgers. Dit alles willen we bereiken door:

- het wegnemen van belemmeringen voor vrijwilligers en mantelzorgers;
- een beter inzicht krijgen in de behoeften en wensen van vrijwilligers(organisaties), mantelzorgers en hun gebruikers;
- het bewerkstelligen van meer en betere samenhang tussen het aanbod van mantelzorgondersteuning, vrijwillige (thuis)zorg (informele zorg) en vrijwilligerswerk;
- een verdere verbetering van de (kwaliteit van de) inspraak van burgers, vrijwilligers; cliënt/belangengroepen en organisaties bij de ontwikkeling van vrijwilligersbeleid en mantelzorgondersteuning;
- het benutten van kansen om (langdurige) uitkeringsgerechtigden te enthousiasmeren, te steunen en te begeleiden bij vrijwillige inzet en mantelzorgondersteuning;
- de maatschappelijk stages verder vorm en inhoud te geven. Het Ministerie van OCW wil dat vanaf schooljaar 2011/12 alle leerlingen in het voortgezet onderwijs maatschappelijke stage gaan lopen. Doel is dat zij de samenleving beter leren kennen. Dit bevordert de betrokkenheid, afstemming en samenwerking op Walcheren.

Wij willen deze doelstellingen stapsgewijs realiseren door een pakket maatregelen te introduceren.

Dit pakket maatregelen dient ter ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties die daar behoefte aan hebben. Voor sommige organisaties, die zichzelf kunnen bedruipen of via eigen kanalen ondersteuning hebben georganiseerd, gaat dat wellicht alleen om de vrijwilligersverzekering, voor andere organisaties om meer uitgebreide ondersteuning. Hetzelfde geldt voor vrijwilligers. Velen zullen zelf de weg naar vrijwilligerswerk en opleiding kunnen vinden. Anderen zullen ondersteuning nodig hebben of op prijs stellen. Zeker voor specifieke vormen van vrijwilligerswerk is de mogelijkheid tot begeleiding, scholing en ondersteuning maatschappelijk nodig cq gewenst. Voor zover dat niet via koepelorganisaties, sportbonden, kerken e.d. is georganiseerd is aanvullende door de overheid gefinancierde professionele ondersteuning gewenst. Het gaat dan met name om vrijwillige ondersteuning van kwetsbare mensen in één op één situaties, van mensen die met vrijwillige zorg worden ondersteund van mensen die in privacy gevoelige kwesties door vrijwilligers worden ondersteund enz. Ook kan steun nuttig zijn in het bemiddelen van vraag en aanbod van vrijwilligerswerk.

Uitgangspunt is om het door de gemeente in te richten pakket vooral tot stand te laten komen door het bundelen van bestaande middelen en krachten. Dus door bundeling van door de gemeente reeds gefinancierde professionele ondersteuning van vrijwilligers en organisaties. Verder is de inzet van de gemeente erop gericht om dit gebundelde aanbod via één loket bij Porthos aan te bieden. Daar is ook het bureau Samen gevestigd (tot voor kort Bureau Vrijwillige Inzet, deze naam wordt in de stuk nog gebruikt). Het pakket maatregelen is tot stand gekomen na een uitgebreide consultatie van in Middelburg actieve vrijwilligersorganisaties.

Het pakket bestaat uit:

Op de eerste plaats willen wij bevorderen dat Bureau Vrijwillige Inzet (BVI) zich doorontwikkelt tot de spil in het vrijwilligerswerk. BVI moet het kennis- en adviescentrum worden waar alle (potentiële) vrijwilligers(organisaties) kunnen aankloppen voor bemiddeling, ondersteuning, begeleiding en advies. Dit impliceert dat alle door de gemeente gefinancierde professionele ondersteuning van vrijwilligerswerk in of bij BVI wordt samengebracht. Hierdoor zal de professionele ondersteuning die vrijwilligersorganisaties zoals Stichting Gilde Walcheren, Humanitas en Vluchtelingenwerk nu nog afzonderlijk ontvangen breder ingezet kunnen worden. Ook zullen wij trachten te bevorderen dat middelen voor re-integratie trajecten voor zover gericht op vrijwilligerstrajecten en maatschappelijke stages via BVI lopen.

Gelet op de expertise bij de Stichting Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt Mantelzorg (SVZW) is het gewenst dat vergaande samenwerking tussen deze stichting en BVI wordt gestimuleerd en dat op termijn ook wordt gekeken of (al dan niet op Walchers niveau) samen met deze stichting tot de ontwikkeling van één organisatie voor ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties gekomen kan worden.

Op de **tweede** plaats streven wij naar een nieuw onderkomen voor BVI en SVZW naast de accommodatie Porthos. Gezamenlijke huisvesting helpt beide organisaties om tot een optimale samenwerking te komen waardoor het totale vrijwilligersveld wordt bestreken. Een onderzoek hiernaar wordt thans uitgevoerd.

Op de **derde** plaats door BVI het initiatief te laten nemen om te komen tot de oprichting van een Vrijwilligersacademie in Walchers verband. Deze academie voorziet niet alleen in een breed cursusaanbod en deskundigheidsbevordering, maar komt ook tegemoet in de breed gedeelde behoefte van vrijwilligersorganisaties om tot meer afstemming en samenwerking te komen.

Op de **vierde** plaats door het Maatschappelijk Betrokken Ondernemen vooral ook binnen de gemeentelijke organisatie te stimuleren.

Op de **vijfde** plaats door te zorgen voor goede voorzieningen. Hierbij moet onder meer gedacht worden aan de inmiddels afgesloten nieuwe collectieve vrijwilligersongevallenverzekering van de VNG; aan het terugdringen van de (administratieve) regeldruk, een belangrijk onderdeel binnen het programma *Middelburg in Contact*²; het instellen van waarderingdagen ter stimulering van het vrijwilligerswerk in het algemeen met een feestelijke voorstelling in de Schouwborg voor vrijwilligers en de uitreiking van Awards (de 'Lange Jan Penning').

Op de **zesde** plaats zorgen dat de (kwaliteit van de) inspraak van burgers, vrijwilligers, cliënt/belangengroepen en organisaties bij de ontwikkeling en uitvoering van het vrijwilligersbeleid en de mantelzorgondersteuning wordt verbeterd. Wij nemen hiertoe het initiatief door het organiseren van jaarlijkse bijeenkomsten.

4. Nieuwe nota vrijwilligersbeleid

Begin 2009 is een startnotitie opgesteld en vond de aftrap plaats van een intern en extern onderzoek. Aan de hand van interviews en brainstormbijeenkomsten zijn de nodige bouwstenen verzameld voor een nieuw vrijwilligersbeleid. Hierbij is tevens gebruik gemaakt van de *Handreiking Basisfuncties. Lokale ondersteuning vrijwilligerswerk en mantelzorg* van 6 april 2009 van de staatssecretaris van VWS, Jet Bussemaker waarin vijf basisfuncties zijn uitgewerkt waarmee de gemeenten een betere ondersteuning van vrijwilligers kan realiseren.³ Het resultaat van dit onderzoek is de nota *SAMEN STERK*.

² Binnen het programma Middelburg in Contact (MIC) wordt gewerkt aan de realisatie van een nieuw dienstverleningsconcept uitgaande van een visie op onze samenleving in 2020. De rode draad van MIC is de ontwikkeling naar meer vraaggestuurde en integrale dienstverlening.

³ Het gaat om de volgende basisfuncties: 1. *Vertalen maatschappelijke Ontwikkelingen*. De gemeente kan een visie op vrijwilligerswerk ontwikkelen die aansluit op maatschappelijke ontwikkelingen. 2. *Verbinden en makelen*. De gemeente kan de verschillende maatschappelijke spelers met elkaar verbinden. 3. *Versterken*. In de gemeente is een infrastructuur voor ondersteuning en versterking van het werk van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. 4. *Verbreiden*. De gemeente kan vrijwilligerswerk promoten en uiting geven aan de waardering voor vrijwilligerswerk. 5. *Verankeren*. De gemeente kan de opgedane kennis en ervaring in het vrijwilligerswerk borgen en vastleggen.

Hoofdstuk I Het vrijwilligerswerk in Middelburg

Een vrijwilliger is iemand die uit vrije wil werkzaamheden verricht, in georganiseerd verband, of informeel en ongeorganiseerd. Vrijwilligerswerk heeft veelal een maatschappelijk doel en is gericht op anderen, zonder dat er sprake is van een familieband, anders dan gebruikelijk zorg of mantelzorg.⁴

In de gemeente Middelburg is 35% van haar inwoners actief als vrijwilliger. Dit is iets meer dan het provinciale gemiddelde. In absolute cijfers kan het aantal vrijwilligers in de gemeente Middelburg geschat worden op 35% van 37.119 inwoners van boven de 16 jaar. Dit komt neer op 12.992 vrijwilligers. Zij verrichten vrijwilligerswerk bij de ca. 290 vrijwilligersorganisaties die op wijk, stedelijk of regionaal niveau in de (beleid)sectoren cultuur, sport, onderwijs, zorg en welzijn en natuur actief zijn.⁵

Binnen het vrijwilligerswerk nemen het Bureau Vrijwillige Inzet en Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt mantelzorg voor de gemeente Middelburg een centrale positie in. Beide maken deel uit van het nieuwe ondersteuningsbureau Porthos⁶ waardoor het hieraan inherent is dat wordt gewerkt met de werksystematiek van dit ondersteuningsbureau. Dit zal een nadere professionalisering en facilitering van beide organisaties vereisen. Wat dit inhoudt wordt in dit hoofdstuk uitgewerkt.

1. Bureau Vrijwillige Inzet

In de nota *Op vrijwillige basis: Beleidsnota over het vrijwilligerswerk in Middelburg* uit 1997 is aangegeven dat er behoefte was aan een gemeentelijk steunpunt voor vrijwilligerswerk. Dit steunpunt werd in 2003 een feit in de vorm van een administratief steunpunt voor vrijwilligersorganisaties. Het ging daarbij om een administratieve werkplek waar vrijwilligers kosteloos gebruik konden maken van allerlei faciliteiten (zoals kopieerapparaat, fax, MS Office programma's, printer, scanner e.d.).

Het administratief steunpunt was een onderdeel van de Stichting Welzijn Middelburg (SWM) en werd gefinancierd uit de Tijdelijke Stimuleringsmaatregel Vrijwilligerswerk (TSV). Doordat de SWM constateerde dat ook vrijwilligers ondersteund wilden worden, werd het steunpunt voor verenigingen uitgebreid tot een volwaardig steunpunt. Toen de TSV-regeling in 2005 afliep, nam de gemeente de financiering over. In 2007 werd het steunpunt met het oog op de komst van de Wmo geprofessionaliseerd en werd het getransformeerd tot het huidige Bureau Vrijwillige Inzet.

BVI is acht dagdelen per week open. Tot de belangrijkste activiteiten van BVI behoren de: vrijwilligersvacaturebank, maatschappelijke stages van scholieren, sociale activering van langdurig werklozen, organisatie vrijwilligersmarkt, organisatie van het jaarlijkse Make A Difference Day (MADD), deskundigheidsbevordering en scholing vrijwilligers, administratieve ondersteuning vrijwilligersorganisaties, PR activiteiten ter bevordering van het vrijwilligerswerk. BVI heeft een coördinator (24 uur p.w.) en een administratieve ondersteuning (16 uur p.w.) en wordt verder bemenst door vier vrijwilligers.

Wij willen dat BVI *de 'spin in het stedelijke web' wordt die "haar poten" letterlijk in de wijk' heeft*. Een bolwerk, waar kennis, expertise en ervaring hand in hand gaan en bij uitstek de 'the place to be' is voor vrijwilligers en organisaties die 'op maat' geholpen willen worden.

⁴ Definitie beleidsnota 2008-2011 Wet maatschappelijk ondersteuning, p.26.

⁵ Bron: Vrijwillige inzet gemeente Middelburg: Van vrijwilligerswerk naar vrijwillige inzet. Scoop 2005. Het vermelde aantal inwoners van de gemeente Middelburg is geactualiseerd.

⁶ Aantekening: VZW is een Walcherse stichting en resideert gedeeltelijk in Porthos.

Dit willen we realiseren door het Bureau Vrijwillige Inzet door te ontwikkelen en nader te professionaliseren. Dit is goed voor de vrijwilligersorganisaties maar is ook belangrijk voor de vrijwilligers zelf. Door extra te faciliteren, te scholen en drempels weg te halen, nemen de mogelijkheden voor vrijwilligers te verrichten toe, en blijven mensen langer gemotiveerd.

Zo ontstaat er één vrijwilligersloket (locatie) waar alle potentiële en bestaande vrijwilligers en de vrijwilligersorganisaties waar zij werkzaam zijn, terecht kunnen.

1.1. Innovatieve maatregelen

Alle bestaande instrumenten en mogelijkheden van BVI worden herijkt en geïnnoveerd. Nieuwe onderdelen worden toegevoegd. We geven de belangrijkste weer:

Digitaal systeem

De huidige vrijwilligersvacaturebank wordt vervangen door een nieuw digitaal systeem dat tevens kan fungeren als een kennis- en informatiebank. Een systeem waar iedereen in bezit van een PC zelf op kan surfen, op zoek naar een voor hem of haar geschikte vrijwilligersvacature, waar organisaties hun vacatures op kunnen plaatsen, dan wel anderszins een aanbod kunnen doen, bijvoorbeeld in het kader van het maatschappelijk ondernemen. Een systeem ook waar allerlei relevante informatie (voorbeeldcontracten, belastingtechnische informatie, publicaties) op elk gebied van het vrijwilligerswerk te vinden en te plaatsen is, een systeem waaraan vrijwilligersorganisaties, bedrijven etc. zich kunnen linken. Tevens is dit nieuwe digitale systeem een belangrijk instrument om samenwerking (vrijwilligersorganisaties, bedrijven, scholen, kerken) mogelijk te maken.

Online vrijwilligerswerk

Het digitale systeem zal daarmee ook het *online* vrijwilligerswerk een belangrijke impuls geven. Onder online vrijwilligerswerk wordt in het algemeen verstaan: taken die verricht worden zonder marktconforme compensatie, zonder dwang, in georganiseerd verband en grotendeels ten behoeve van andere mensen of voor de samenleving, en die geheel of gedeeltelijk verricht worden via internet.

Vrijwilligersacademie

Het huidige cursusbureau van de Stichting Welzijn Middelburg wordt doorontwikkeld tot een vrijwilligersacademie, waar een breed scholingsaanbod plaatsvindt, zoals: een oriëntatiecursus op vrijwilligerswerk, basistrainingen, specifieke themabijeenkomsten, nascholing. De nieuw opgedane kennis en vaardigheden kunnen vrijwilligers in hun werk toepassen en bieden mogelijkheden tot persoonlijke groei. Organisaties kunnen hier zelf hun kennis en expertise etaleren. Deze vrijwilligersacademie moet de opstap zijn tot een vrijwilligersacademie in Walchers verband. Dit impliceert ook een intensieve samenwerking met de sportverenigingen, SportZeeland en Scoop (het Zeeuws instituut voor sociale culturele ontwikkeling).

Maatschappelijk Betrokken Ondernemen (MBO)

Het MBO wordt een nieuw werkveld van BVI. BVI dient maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven samen te brengen in zinvolle projecten die voor beide partijen een meerwaarde hebben en bijdragen aan een leefbare lokale samenleving. Hierbij valt ook te denken aan het ontwikkelen van één-op-één-coaching van stagiaires en schoolverlaters door werknemers van bedrijven. Dit houdt ook in het organiseren dan wel initiëren van de zogenaamde 'beursvloer': een dynamisch evenement waarbij maatschappelijke organisaties en bedrijven elkaar ontmoeten in een informele setting met als doel het maken van matches die betrekking hebben op menskracht, advies, kennis, toegang tot netwerken,

materiaal, faciliteiten en creativiteit.⁷ In Zeeland is de beursvloer, een belangrijk onderdeel van MBO, tot nu toe met veel succes twee keer georganiseerd. Zie over het MBO verder Hoofdstuk IV.

Eén-op-één vrijwillige ondersteuning

Een bijzondere vorm van vrijwilligerswerk is de één-op-één vrijwillige ondersteuning. Hierbij valt onder meer te denken aan de vriendendienst, maatjesprojecten, buddies die een vriendschapsrelatie aangaan, vrijwilligers die optreden als coach van jongeren met problemen. Deze ondersteuningsvormen worden al toegepast. Bijvoorbeeld in de jeugdzorg, in de verlening van praktische hulp en ondersteuning aan gezinnen met jonge kinderen door Home-start van Humanitas Walcheren, door Gilde Samenspraak Walcheren waar vrijwilligers één op één gekoppeld worden aan mensen uit andere landen die nog niet voldoende zijn ingeburgerd om op goede wijze deel te nemen aan de Nederlandse samenleving. De één-op-één vrijwillige ondersteuning zien wij als één van de pijlers van het vrijwilligerswerk in de toekomst. Wij willen daarom dat deze vorm van vrijwilligerswerk verder wordt uitgebreid door kennis, expertise en ervaring te bundelen.

Re-integratie

De huidige sociale activering van langdurig werkelozen wordt door BVI doorontwikkeld tot re-integratietrajecten in samenwerking met de Sociale Dienst Walcheren, LétÉ en de Kredietbank Walcheren. Uitkeringsgerechtigden die geen of moeilijk aan arbeid in loondienst geholpen kunnen worden, worden geprikkeld en gemotiveerd tot het verrichten van vrijwilligerswerk, worden hierbij 'op maat' geholpen en krijgen een persoonlijke coach aangewezen.

Public Relations en Imagoverbetering

Public Relations en Imagoverbetering zal een nieuw ander onderdeel van BVI gaan vormen. Het nieuwe digitale systeem zal hierin een belangrijk instrument vormen. Verder moet worden gedacht aan:

- het aantrekkelijker' maken van het vrijwilligerswerk ("talent gezocht!")
- promotie van het vrijwilligerswerk als markt- en beroepsoriëntatie
- ontwikkeling van aansprekende onorthodoxe wervingscampagnes
- outreachend werken, d.w.z.: door een actieve naar buiten gerichte houding te ontwikkelen teneinde burgers te mobiliseren om het vrijwilligerswerk te verrichten en organisaties om tot meer flexibele werkvormen over te gaan.
- inzet van de gemeentelijke nieuwspagina van de Faam

Steunpunten voor vrijwilligerswerk in de wijken

Er worden steunpunten voor vrijwilligerswerk in de wijken ingericht. De medewerkers van het BVI participeren in de wijkteams. In de wijkteams werken de wijkwerkers, jongerenwerkers, welzijnsadviseurs en opbouwwerkers, deze hebben 1 x per 2 weken intern teamoverleg. Daarnaast worden er bij dit team regelmatig externe organisaties uitgenodigd om deel te nemen. Hiermee wordt de samenwerking met het netwerk in de wijk vergroot. Bovendien zijn er korte lijnen en is er met bewoners nauwer contact mogelijk. Door spreekuren in de wijk te houden en door gebruik te maken van het digitale systeem wordt de slagkracht vergroot.

⁷ Ter illustratie: een maatschappelijke organisatie heeft als voorbeeld misschien meer aan een accountant die eens over de schouder van een penningmeester meekijkt hoe een begroting sluitend te maken is, dan aan een fonds dat de financiële gaten telkens dekt.

De nieuwe opzet van *Bureau Vrijwillige Inzet* kan als volgt worden geschetst:

1.2 Uitvoeringsplan

De Stichting Welzijn Middelburg dient dit nieuwe model verder uit te werken in een uitvoeringsplan. Om de kwaliteit van het vrijwilligerswerk te behouden en waar mogelijk te verbeteren is het van groot belang dat de zogenaamde de “magische vijf b's” ten grondslag ligt aan de gehanteerde werkwijzen:

1. Binnenhalen:

waarom wil iemand vrijwilligerswerk verrichten. Past wat hij wil bij de organisatie? Welke kwaliteiten moet hij of haar hebben? De moderne vrijwilliger wil precies weten wat van hem verwacht wordt.

2. Begeleiden:

de vrijwilliger wil niet ‘aan zijn lot overlaten worden’. Hier spelen vragen een rol als: welke trainingen of deskundigheidsbevordering is nodig? Bij wie kan de vrijwilliger terecht?

3. Belonen:

wat wil de vrijwilliger halen uit het vrijwilligerswerk? Wat heeft de organisatie te bieden? Is het vrijwilligerswerk uitdagend genoeg? Wanneer is de vrijwilliger tevreden? Hoe zit het met onkosten, reiskosten en verzekering?

4. Behouden:

is het werk en de organisatie nog interessant genoeg voor de vrijwilliger? Past de organisatie zich aan als de omstandigheden van de vrijwilliger veranderen? Welke vrijwilligerscarrière en persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden kan hem worden geboden?

5. Beëindigen:

waarom wil of moet de vrijwilliger stoppen? Wat kan de organisatie nog voor hem doen? Wil de vrijwilliger eventueel bij een andere organisatie aan de slag?

De door MOVISIE (het centrum voor kennis en advies voor maatschappelijke ontwikkeling) ontwikkelde EVC-procedure (Erkenning Verworven Competenties), een werkwijze die vrijwilligers op maat' overeenkomstig zijn interesse en mogelijkheden op het gewenste niveau kan brengen, kan hierbij van groot belang zijn. Zie verder hierover Hoofdstuk I, 5.1.

Ook de *Bijspringer-methode* van Scala-Welzijn⁸ lijkt hiervoor een geschikt instrument te zijn. Veel gemeenten en organisaties werken inmiddels met deze methode, omdat deze voorziet in een actieve, naar buiten gerichte werkwijze, waarbij een betrokken persoonlijke benadering centraal staat.

Verder voorziet dit nieuwe model in vergaande mogelijkheden om tot een intensieve samenwerking te komen met de vele vrijwilligersorganisaties en de bedrijven die in Middelburg werkzaam zijn. Onder meer door een PR-offensief te lanceren, waarbij de organisaties gericht worden benaderd en gemotiveerd om tot samenwerking te komen (via de kennis- en informatiebank, de vrijwilligersacademie, het maatschappelijk betrokken ondernemen), dient BVI zich te profileren als hét vrijwilligersloket dat de toegangspoort vormt naar het veelkleurige vrijwilligerslandschap dat de gemeente Middelburg rijk is.

2. Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt Mantelzorg

De tweede belangrijke kernpartner van de gemeente Middelburg is de stichting Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt Mantelzorg (SVZW). De SVZW biedt professionele ondersteuning aan vrijwilligers die hulp bieden aan mensen in de thuissituatie. Mensen die dementeren, een handicap hebben, chronisch ziek zijn, psychisch kwetsbaar zijn, eenzaam zijn, of mensen die zorgen voor iemand uit hun omgeving (mantelzorgers). Ook wordt palliatieve zorg verleend aan mensen die in hun laatste levensfase verkeren (thuis, in het Sint Jan hospice de Casembroot, in de Palliatieve Unit van 't Gasthuis). Dit gebeurt door zorgvrijwilligers. Een zorgvrijwilliger is een vrijwilliger die hulp, ondersteuning of gezelschap biedt aan iemand die dit nodig heeft.

Vanaf 1995 werd vrijwillige zorg op Walcheren door het Platform Vrijwillige Thuiszorg aangeboden. De Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt Mantelzorg ressorteerde onder de provinciaal werkende Stichting Coördinatiepunt Vrijwillige Thuiszorg Zeeland. Sinds 2008 gebeurt dit door de zelfstandige Stichting Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt mantelzorg.

Bij de SVZW zijn vijf coördinatoren en een leidinggevende (4.16 fte) werkzaam. De coördinatoren hebben de taak mantelzorgers en zorgvragers te ondersteunen en zorgvrijwilligers te werven, te selecteren, op te leiden, in te zetten en te begeleiden. Tevens zijn er twee administratieve krachten (0,88 fte) en ca. 260 vrijwilligers actief. SVZW heeft een tijdelijk zelfstandige behuizing in Middelburg en resideert op dit moment 1 dagdeel per week in Porthos. De VZW ontvangt subsidie van de drie Walcherse gemeenten.

Tevens is de SVZW de trekker van een netwerk dat wordt gevormd door (regionale) organisaties die mantelzorgondersteuning bieden, zoals Nederlandse Patiënten Vereniging, Humanitas, het Rode Kruis, de Zonnebloem, de kerkelijke organisaties in Middelburg. VZW probeert de trekkersrol te realiseren door bijvoorbeeld trainingen aan te bieden aan de zorgvrijwilligers van de organisaties in het netwerk, themabijeenkomsten te organiseren voor de zorgvrijwilligers, het geven van inhoudelijke ondersteuning door de coördinatoren zorgvrijwilligers van VZW. Verder werkt VZW intensief samen met professionele organisaties, zoals Zorgstroom, Emergis, Stichting voor Regionale Voor Zorgverpleging (SVRZ), Scoop en het Klaverblad.

⁸ De Bijspringer-methode is een manier om wijkbewoners te stimuleren vrijwillige inzet te doen in hun eigen wijk. Kern van de Bijspringer is naar mensen toegaan en hen persoonlijk vragen of zij bij willen springen op een manier die bij hen past. Dit gebeurt onder meer door middel van het houden van interviews.

Een veelvoorkomende klacht van mantelzorgers is dat ze naast de zorg voor een naaste zoveel administratieve en regelzaken hebben. VZW wil daarom onderzoeken of een mantelzorgmakelaar deze regelzaken kan overnemen zodat de last van de mantelzorgers wordt verlicht.

3. Bureau Vrijwillige Inzet en Stichting Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt Mantelzorg in één loket

Nu het vrijwilligerswerk en de mantelzorg in één prestatieveld in de Wmo zijn ondergebracht, is het moment daar om BVI en SVZW samen in één loket onder te brengen.

Op een aantal fronten vindt al samenwerking plaats, bijvoorbeeld in het gezamenlijk gebruik van de vacaturebank van BVI, het selecteren en doorverwijzen van personen die vrijwilligerswerk willen gaan verrichten. Hoezeer beide werksoorten elkaar kunnen raken blijkt bijvoorbeeld in de toenemende behoefte van mensen aan zingeving. Zingeving is een breed en divers terrein waarmee zowel de reguliere als de zorgvrijwilliger te maken heeft en raakt daarom het werk van zowel BVI als SVZW. We kunnen hierbij bijvoorbeeld denken aan een alleenstaande die kampt met eenzaamheidsgevoelens. Vrijwillige zorg in het kader van het project eenzaamheid van de SVZW kan dan uitkomst bieden, maar tegelijk kan het ook voor die persoon goed zijn om maatschappelijk (weer) actief te zijn, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk te gaan verrichten. Aandacht voor zingeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en is ook belangrijk omdat het een voorwaardenscheppend karakter heeft voor een volwaardig deel kunnen nemen aan de samenleving.

Wij onderzoeken op dit moment of gezamenlijk onderkomen van BVI en SVZW in Porthos kan plaatsvinden, of dat beide apart gehuisvest worden. Een reële optie is de locatie tussen de Stadhuisstraat, Sint Sebastiaanstraat en de gebouwen van de Roosevelt Academy, direct naast het gebouw van het ondersteuningsbureau Porthos. Beide organisaties blijven daarmee verbonden met Porthos.⁹

4. De religieuze en levensbeschouwelijke organisaties

Ook de inzet van de vrijwilligers van de kerken, moskeën en andere levensbeschouwelijke organisaties is van grote betekenis en bespaart de samenleving veel geld. Volgens het rapport *Tel je zegeningen* uit 2008¹⁰, waarin de effecten van het kerkenwerk in Rotterdam is onderzocht, blijkt dat alleen dankzij het vrijwilligerswerk uitgevoerd door de kerken de gemeente per jaar zo'n 120 miljoen euro oplevert. De vrijwillige inzet van de kerkvrijwilliger is zeer gevarieerd: ziekenbezoek, taallessen, buurtwerk, hulp aan

⁹ SVZW resideert thans één dagdeel per week in Porthos.

¹⁰ Tel je zegeningen. Het maatschappelijk rendement van christelijke kerken in Rotterdam en hun bijdrage aan sociale cohesie

daklozen en prostituees, huiswerkbegeleiding, financiële noodhulp. Worden die cijfers doorgetrokken naar heel Nederland, dan zorgen de kerken elk jaar voor een maatschappelijk rendement van ruim 3 miljard euro.¹¹

De gemeente Middelburg erkent ook nadrukkelijk het belang van het belangrijke werk dat de vele religieuze en levensbeschouwelijke organisaties en hun vrijwilligers voor de Middelburgse samenleving verrichten. Een aansprekend voorbeeld waartoe samenwerking door religieuze organisaties kan leiden was de oprichting van de Voedselbank Walcheren teneinde armoede te bestrijden. Een nieuw, aansprekend initiatief van de kerkelijke organisaties is de oprichting van een klussendienst om hulp en zorg aan de meest kwetsbaren in onze samenleving te gaan bieden. Het werk dat aangepakt wordt kan van alles zijn: behangen, verhuizen, verven, opknappen van een tuin, schoonmaken van een wijk, ondernemen van activiteiten met ouderen. Dit zal gebeuren onder leiding van Stichting Present Nederland uit Zwolle. Present heeft een model hiervoor ontwikkeld dat in veel Nederlandse gemeenten goed werkt. Deze organisatie is in ca. 30 gemeenten in Nederland actief. De kracht van de formule schuilt hierin dat klussen projectmatig worden verricht, en dat dit altijd gebeurt op verzoek van een professionele organisatie. Deze Middelburgse kerkelijke klussendienst zal vermoedelijk per 2010 van start.

Wij vinden dat dit initiatief van de kerken een goede bijdrage aan de ontwikkeling van het vrijwilligerswerk kan leveren en juichen dit als in voorkomende gevallen gekozen wordt om de krachten en ervaring te bundelen met BVI, SVZW, de andere organisaties van het zorgloket Porthos, alsmede met de Stichting Lekker Leven, een organisatie die tegen aangepaste tarieven diensten levert zoals: klusjes in huis, schoonmaken, tuinonderhoud, boodschappen doen.

¹¹ Bron: <http://www.trouw.nl/nieuws/nederland/article1726229.ece>. Het werk van de vrijwilligers in het algemeen leidt tot een jaarlijkse besparing bij de overheden van meer dan vijf miljard euro. Bron: <http://www.trouw.nl/krantenarchief>.

Hoofdstuk II Ondersteunende maatregelen

Wij kiezen naast de reeds genoemde maatregelen nog voor een reeks andere ondersteunende maatregelen teneinde het vrijwilligerswerk zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Dit houdt met name in:

- nader onderzoek van de wenselijkheid om EVC (Erkenning Verworven Competenties) te introduceren
- in stand houden van een goede verzekering tegen ongevallen
- het verminderen van regeldruk voor vrijwilligers
- vrijwilligers op feestelijke wijze in het zonnetje zetten voor hun onmisbare bijdragen aan onze samenleving
- contactavonden organiseren ter verbetering van de uitvoering van het vrijwilligersbeleid en de mantelzorgondersteuning

1. **Erkenning Verworven Competenties**

De hedendaagse vrijwilliger dient tegenwoordig te beschikken over competenties die niet zelden net zo streng zijn als de eisen die in het bedrijfsleven worden gesteld. Dit geldt uiteraard niet voor alle terreinen van het vrijwilligerswerk. Wel bijvoorbeeld voor de vrijwilliger die op het gebied van zorg en mantelzorgondersteuning werkzaam is of wil zijn. Verder zijn competenties in het vrijwilligerswerk van groot belang als opstap naar een reguliere baan op de arbeidsmarkt.

MOVISIE (centrum voor kennis en advies voor maatschappelijke ontwikkeling) heeft daarom een zogenaamde EVC-procedure ontwikkeld met als doel zoveel mogelijk vrijwilligers hiervan te laten profiteren. EVC staat voor: Erkenning Verworven Competenties. Een competentie bestaat uit een geheel aan kennis en vaardigheden, in combinatie met kwaliteiten en houding. Met deze kwaliteiten is iemand in staat om een bepaalde taak op een bepaald niveau in een bepaalde omgeving met succes uit te voeren.

Met EVC kunnen vrijwilligers meer zicht op hun vaardigheden krijgen en daardoor meer zelfvertrouwen ontwikkelen. Vrijwilligers kunnen gericht werken aan hun eigen leerdoel. De vrijwilliger kan een EVC-certificaat of –diploma behalen. Voor de vrijwilliger die geen zicht meer heeft op een baan kan dit de kans zijn om met veel plezier zijn vrijwillige inzet te verrichten. Voor de vrijwilliger die wel kans op de arbeidsmarkt maakt, kan EVC tal van nieuwe kansen bieden. Voor organisaties is EVC een hulpmiddel om vrijwilligers binnen te halen en te binden.

Een nader onderzoek van de wenselijkheid om EVC hier in te voeren zal plaatsvinden. Overleg met Scoop heeft inmiddels plaatsgevonden. Hier kan tevens een taak zijn weggelegd voor de te ontwikkelen Vrijwilligersacademie.

2. **Nieuwe vrijwilligersverzekering**

In de beleidsnota *Op vrijwillige basis* uit 1997 was vastgesteld dat een collectieve verzekering een basisvoorwaarde voor het vrijwilligerswerk is. Organisaties die geen verzekeringen voor de vrijwilligers hebben afgesloten, lopen grote financiële risico's wanneer een schadeclaim wordt ingediend. Om de organisaties te stimuleren verzekeringen voor vrijwilligers af te sluiten en tegelijkertijd financiële barrières weg te nemen, heeft de gemeente Middelburg daarom met ingang van 1 oktober 1998 een collectieve WA- en ongevallenverzekering afgesloten. De vrijwilligersorganisaties konden zich hiervoor aanmelden. De vrijwilligers werden niet op naam verzekerd, vanwege het verloop onder vrijwilligers.

Met ingang van 1 oktober 2004 werd de verzekering door Aon verzekeringen overgenomen. Ingevolge deze collectieve verzekering waren vrijwilligersorganisaties verzekerd tegen aansprakelijkheid (van de vrijwilligers en van de eigen organisatie) en ongevallen (in geval van overlijden ten gevolge van een ongeval of van blijvende algehele invaliditeit ten gevolge van een ongeval).

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft samen met Centraal Beheer Achmea een vrijwilligersverzekering ontwikkeld die algemeen als beste uit de bus komt. Men kan kiezen voor de VNG-BasisPolis en de VNG-PlusPolis. De basisPolis regelt een complete dekking voor de vrijwilliger. Daarnaast kan van de pluspolis gebruik worden gemaakt. De pluspolis bevat een uitbreiding van de dekking van de basispolis met onder andere een rechtsbijstanddekking, een dekking voor werkgeversaansprakelijkheid en een basisdekking voor de vrijwilligersorganisaties.

Omdat deze nieuwe VNG-verzekering een ruimere verzekeringsdekking biedt dan de Aon-verzekering heeft de gemeente Middelburg deze per 1 oktober 2009 afgesloten bij Centraal Beheer Achmea .

Door de nieuwe verzekering is iedere vrijwilliger, die inwoner is van de gemeente Middelburg en die in enig organisatorisch verband onverplicht en onbetaald werkzaamheden verricht ten behoeve van anderen en/of de samenleving waarbij een maatschappelijk belang wordt gediend, verzekerd. Het maakt daarbij niet uit of de vrijwilliger voor een organisatie in een andere gemeente werkt en de werkzaamheden in een andere gemeente worden verricht. Indien de 'werkgemeente' of de vrijwilligersorganisatie dezelfde verzekering hebben afgesloten, dan is de vrijwilliger via die gemeente of organisatie verzekerd.

Alle informatie over de nieuwe vrijwilligersverzekering wordt gemakkelijk toegankelijk op de website van de gemeente Middelburg. Ook zal hierover gepubliceerd worden in de huis-aan-huisbladen. Bovendien zullen alle vrijwilligers, religieuze en levensbeschouwelijke organisaties apart worden aangeschreven.

3. Minder regels voor vrijwilligers

Behalve burgers en bedrijven ervaren ook de vrijwilligers(organisaties) in het algemeen een regeldruk als gevolg van zowel landelijke en lokale regels. In het boekje *Passie onder (regel)druk. Over vrijwilligers en regeldruk* van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevr. drs. A. Th. B. Bijleveld-Schouten, gaat het met name om de volgende knelpunten:

1. onbekendheid met relevante wet- en regelgeving
2. ingewikkeld en formeel taalgebruik en onbegrijpelijke formulieren
3. afwezigheid van één centraal gemeentelijk aanspreekpunt
4. hoge legeskosten en lokale belastingen
5. ontoegankelijk subsidiebeleid
6. vrijwilligers worden behandeld als professionele organisatie
7. complexe wet- en regelgeving rondom de eigen accommodatie
8. ontbrekende informatie en regels voor het organiseren van evenementen

Deze knelpunten zullen nader onder de loep worden genomen binnen het Project Vermindering Administratieve Lastendruk (VAL)¹². Doel van VAL is de gemeentelijke regelgeving zo aan te passen dat er een aantoonbare administratieve lastenverlichting voor de inwoners en bedrijven van Middelburg ontstaat.

¹² VAL is een onderdeel van het programma *Middelburg in Contact*

Een uitgangspunt voor zowel de aanpak als het streefniveau is het VNG-project *Deregulering Modelverordeningen* en de *Handreiking Regelen of niet* van de VNG. Het uiteindelijke resultaat moet een meer eigentijdse manier van dienstverlening opleveren, d.w.z. een soepele dienstverlening die klantgericht, doelmatig en transparant is ten aanzien van informatieverstrekking, bieden van een kwalitatief goed product, verlening van subsidies en vergunningen, een adequate behandeling van klachten en meldingen. Een belangrijke rol zal hierbij weggelegd zijn voor Informatie- en Communicatietechnologie (ICT)

Een aantal deelproducten zijn inmiddels afgerond. Zo heeft het college van burgemeester en wethouders op 17 februari 2009 besloten om aan vrijwilligersorganisaties vrijstelling te verlenen voor de betaling van leges- en/of precariokosten.

4. Waardering van vrijwilligers

De inzet van vrijwilliger van de voor onze samenleving kan niet genoeg gewaardeerd worden. Dat dient natuurlijk op de eerste plaats te blijken uit de wijze waarop hij 'op maat' vrijwilligerswerk kan verrichten, waarbij oor bestaat voor zijn intenties, interesses en mogelijkheden. Waardering zit ook in andere –soms eenvoudige- zaken, zoals een compliment tussendoor, een kaartje bij ziekte of verjaardag.

De gemeente Middelburg heeft de vrijwilligers tot nu toe in het zonnetje gezet met de Spekcheck en de sportvrijwilligersprijs. Om de vele Middelburgse vrijwilligers nu nog meer te stimuleren kiezen wij voor een nieuwe frisse aanpak.

Wij willen vrijwilligers die zich langdurig inzetten graag een blijk van waardering aanbieden. Wij denken dan primair aan een jaarlijkse voorstelling in de Schouwburg, waarvoor elk jaar aan een wisselende groep vrijwilligersorganisaties vrijkaartjes beschikbaar zullen worden gesteld. Op die manier hopen wij organisaties in de gelegenheid te stellen tenminste één keer in de 3 jaar hun vrijwilligers te kunnen bedanken voor hun inzet. Organisaties die een andere wijze van waardering op prijsstellen kunnen dit aangeven.

Wij denken hierbij aan *De Lange Jan Penning* die uitgereikt zal worden in drie categorieën, namelijk aan:

- de groep of organisatie die zich vrijwillig inzet voor de Middelburgse samenleving
- een individu die zich vrijwillig inzet voor de Middelburgse samenleving
- een vrijwilligersinitiatief dat vernieuwend en onderscheidend is gebleken.

Behalve de drie categorieën onderscheiden we 8 sectoren:

1. Wijk vrijwilligers
2. Zorg vrijwilligers
3. Welzijn vrijwilligers
4. Sport vrijwilligers
5. Cultuur vrijwilligers
6. Natuur & milieu vrijwilligers
7. Maatschappelijke stagiaires
8. Integratie & participatie vrijwilligers

Het eerste jaar zullen categorie 1 t/m 3, het tweede jaar categorie 4 t/m 6, en het derde jaar categorie 7 en 8 in het zonnetje gezet worden. Deze Awards zullen worden uitgereikt geselecteerd door een jury. Wij denken hierbij aan een afvaardiging van de Wmo-adviesraad, jongeren en de gemeente. Daarnaast zijn de overkoepelende organisaties namens hun sector vertegenwoordigd.¹³

¹³ Wij denken aan de volgende vertegenwoordiging welzijn door de Stichting Welzijn Middelburg, sport door sport Zeeland, cultuur door de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland (SCEZ), natuur & milieu door het Platform groene

Iedereen kan iemand, een initiatief of organisatie nomineren. De organisatie hiervan komt in handen van BVI. De eerste uitreiking zal vermoedelijk in het voorjaar van 2010 op feestelijke wijze plaatsvinden in de Schouwburg in Middelburg.

5. De vrijwilligersvergoeding

Vrijwilligers kunnen bij het uitvoeren van hun vrijwilligerswerk onkosten maken. Deze onkosten (zoals reiskosten, kosten wassen werkkleding etc.) kunnen door de organisatie waar het vrijwilligerswerk wordt verricht, worden vergoed. De belastingdienst onderscheidt de volgende twee mogelijkheden. Of de organisatie vergoedt de werkelijk gemaakte kosten. Of de organisatie geeft een forfaitair bedrag. De vergoeding is aan een maximum verbonden. Er is sprake van of-of. Het combineren van beide is niet toegestaan. Nader informatie hierover kan bij de belastingdienst worden verkregen.

6. Premie vrijwilligerswerk

Personen die een uitkering van de Sociale Dienst Walcheren (SDW) ontvangen en die vrijwilligerswerk verrichten, kunnen in aanmerking komen voor een premie vrijwilligerswerk. De SDW heeft hiervoor beleidsregels stimuleringspremies opgesteld. Nadere informatie hierover kan bij de SDW worden verkregen.

7. Contactavonden ter verbetering van de uitvoering van het vrijwilligersbeleid en de mantelzorgondersteuning

Uit het onderzoek is gebleken dat vrijwilligersorganisaties behoefte hebben aan een jaarlijkse contactavond te organiseren door de gemeente Middelburg. Deze bijeenkomsten hebben meerdere doelstellingen:

- Creëren van synergie tussen de diverse organisaties door het uitwisselen van kennis, ervaringen, werkwijzen etc. in een gezellige ambiance (bijvoorbeeld ten aanzien van werving van vrijwilligers, het voeren van goede reclamecampagnes etc.)
- Maximale samenwerking tot stand brengen
- Netwerkvorming
- Het vrijwilligersbeleid van de gemeente Middelburg en de uitvoering daarvan onder de loep nemen.

Aan een opzet hiervan wordt gewerkt. Dergelijke contactavonden zal ten goede komen aan de kwaliteit van het vrijwilligerswerk. We kijken hiermee terug én -anticiperend op de toekomst- vooruit!

1. Het MBO als nieuw onderdeel van ons personeelsbeleid

Steeds meer bedrijven willen zich inzetten voor hun directe omgeving. Vaak doen zij dit door met de werknemers van het bedrijf bepaalde activiteiten of klussen te verrichten voor maatschappelijke organisaties. Met menskracht, middelen of door geld ter beschikking te stellen aan maatschappelijke projecten, proberen zij de samenleving leefbaarder te maken, terwijl dit niet bij de bedrijfsactiviteiten hoort. Enige voorbeelden:

- Bedrijven kunnen meubilair, voedsel, transportmiddelen, apparatuur, goederen, bouw materiaal of faciliteiten gratis ter beschikking stellen aan maatschappelijke organisaties. Dit kunnen producten zijn uit uw eigen assortiment, maar ook oud (maar nog bruikbaar) kantoormeubilair.
- Maatschappelijke organisaties hebben vaak weinig budget voor training en opleiding. Bedrijven kunnen hun eigen kennis en ervaring ter beschikking stellen. Hierbij kan gedacht worden aan vakgebieden als financiën, bouwkundig advies en marketing.

Het MBO biedt ook de gemeente Middelburg nieuwe kansen om zich te profileren. Het is goed voor het imago van de gemeente Middelburg. Het past in het beleid van de gemeente Middelburg om bij te dragen aan de (zelf)ontplooiing van zijn werknemers. Het personeelsbeleid kan een nieuwe impuls krijgen door werknemers de mogelijkheid te bieden vrijwilligerswerk te verrichten. Dit vergroot niet alleen de betrokkenheid bij de samenleving, maar creëert ook nieuwe kennis en nieuwe vaardigheden. Voor maatschappelijke organisaties is dit belangrijk omdat zij nieuwe vrijwilligers krijgen die een schat van kennis, ervaring en expertise meenemen.

Hoe kan het MBO door de gemeente Middelburg het beste worden uitgevoerd? Door het MBO te koppelen aan organisatiedoelstellingen en te kiezen voor vrijwilligersactiviteiten die gericht zijn op gezamenlijkheid (teambuilding en samenwerking) en op persoonlijke ontwikkeling gerelateerd aan de functie. Collega's zouden bijvoorbeeld een gezamenlijk voorstel kunnen indienen bij de directie voor een project of activiteit dat op de criteria van MBO en aan het personeelsbeleid wordt getoetst.

Een voor het vrijwilligerswerk belangrijk en aansprekend (landelijk) tweedaags evenement is Make A Difference Day (MADD), waaraan ook tal van BN-ers hun medewerking geven. MADD wordt in Middelburg georganiseerd door Bureau Vrijwillige Inzet. Aan MADD 2009 deden ook een aantal Middelburgse politici mee. De gemeente Middelburg zou hier nader op in kunnen zetten.

De mogelijkheden om MBO als nieuw onderdeel van het personeelsbeleid te introduceren wordt thans nader in overleg met de Afdeling Personeel, Organisatie en Arbeid (POA) onderzocht..

2. Beursvloer

Verder kan de gemeente Middelburg deelnemen aan de beursvloer, dan wel dit evenement anderszins mogelijk te maken door bijvoorbeeld ruimte ter beschikking te stellen. Dit is bijvoorbeeld gebeurd in 2007 toen de burgerzaal van het stadhuis beschikbaar werd gesteld voor het houden van de eerste Beursvloer Zeeland georganiseerd door de Stichting Beursvloer Zeeland. Op de beursvloer ontmoeten maatschappelijke organisaties en bedrijven elkaar in een informele setting en om te bezien wat ze voor elkaar kunnen betekenen. Zo ontstaan samenwerkingsverbanden die voor beide partijen winst opleveren. In 2007 werd de toen reusachtige score van 113 matches bereikt. De tweede Beursvloer in Goes in 2009 resulteerde in 295 matches.

Hoofdstuk IV Financiën

In deze nota hebben wij aangegeven dat wij de inzet van de gemeente om het vrijwilligerswerk te faciliteren en te ondersteunen vooral willen bereiken door het bundelen van bestaande krachten en de inzet van bestaande middelen. Voor de huisvesting van de stichting Vrijwillige Zorg Walcheren / steunpunt Mantelzorg bij Porthos zal te zijner tijd een afzonderlijk voorstel aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Het volgende financiële overzicht van de bestaande gemeentelijke structurele subsidies is te geven:

Organisatie	Activiteiten	Gemeentelijk structurele subsidie
Bureau Vrijwillige Inzet	Vrijwilligersvacaturebank Maatschappelijk stages scholieren Sociale activering werklozen Organisatie vrijwilligersmarkt Organisatie Make A Difference Day (MADD) Deskundigheidsbevordering en scholing vrijwilligers Administratieve ondersteuning vrijwilligersorganisaties PR-activiteiten ter bevordering van het vrijwilligerswerk	€ 145.036
Vrijwillige Zorg Walcheren / Steunpunt Mantelzorg	Mantelzorgers ondersteunen (praktisch en emotioneel) waardoor ze de zorg kunnen volhouden Ondersteuning bieden door zorgvrijwilligers in te zetten Voorlichting aan burgers van Middelburg over mantelzorg(ers) Netwerkvorming	€ 89.412
Humanitas (Home-Start)	Vrijwilligers bieden ondersteuning, praktische hulp en vriendschap aan gezinnen met tenminste één kind onder de 6 jaar, waarbij de behoefte aan ondersteuning aanwezig is. Het doel is om ouders/verzorgers te stimuleren de kracht te (her)vinden om moeilijke situaties het hoofd te bieden en (weer) greep te krijgen op het eigen leven	€ 44.276
Stichting Gilde Walcheren	Walcherse inwoners in de thuissituatie belangeloos adviseren op verschillende terreinen, waaronder computer- en internetproblemen, telebankieren en belastingen; vrijwilligers koppelen aan autochtone Nederlanders om hen na de inburgeringcursus te helpen de Nederlandse taal beter te beheersen en hun weg te vinden in de samenleving	€ 3.000

	Ondersteunende maatregelen	Budget
	VNG-vrijwilligersverzekering	€ 11.889,75. Ter compensatie van deze kosten ontvangt de gemeente Middelburg per jaar een bedrag van € 11.345 van het ministerie.
	Deskundigheidsbevordering Dit budget toevoegen aan de subsidie voor BVI ten behoeve van de Vrijwilligersacademie	€ 4.000 eenmalig € 4.876 (overheveling 2009)
	Awards	€ 4.500 budget spekcheque € 8.000 budget sportvrijwilliger